2023/2430

3.11.2023.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/2430

od 17. kolovoza 2023.

o utvrđivanju pravila o kontrolama usklađenosti s tržišnim standardima za sektor voća i povrća, određene prerađene proizvode od voća i povrća te sektor banana

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ([1]), a posebno njezin članak 90.a stavak 6. prvi podstavak točku (c) i članak 91. prvi stavak točke (b), (f) i (g),

budući da:

(1) Uredbom (EU) br. 1308/2013 uspostavlja se zajednička organizacija poljoprivrednih tržišta koja uključuje, među ostalim, sektor voća i povrća, sektor prerađenih proizvoda od voća i povrća te sektor banana. Osim toga, njome se Komisija ovlašćuje za donošenje provedbenih akata u vezi s kontrolama usklađenosti s tržišnim standardima i povezanim obavješćivanjem.

(2) Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 543/2011 ([2]) utvrđeni su tržišni standardi i kontrole usklađenosti s tržišnim standardima za sve svježe voće i povrće te zahtjevi u pogledu obavješćivanja. Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1333/2011 ([3]) utvrđeni su tržišni standardi, pravila za kontrolu usklađenosti s tim tržišnim standardima i zahtjevi u pogledu obavješćivanja u sektoru banana.

(3) Radi jasnoće primjereno je sva pravila o kontrolama usklađenosti s tržišnim standardima i zahtjevima za obavješćivanje o neusklađenostima za proizvode i sektore obuhvaćene Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2023/2429 ([4]) obuhvatiti jednom novom uredbom, uzimajući u obzir iskustvo stečeno u primjeni postojećih posebnih uredbi. Osim toga, provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 i (EU) br. 1333/2011 stavljaju se izvan snage Delegiranom uredbom (EU) 2023/2429.

(4) Za potrebe selektivnih kontrola na temelju analize rizika, kako je utvrđeno člankom 90.a stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1308/2013, potrebno je utvrditi detaljna pravila o takvim kontrolama. Posebno bi trebalo pojasniti ulogu analize rizika pri odabiru proizvoda za kontrole.

(5) Svaka država članica trebala bi imenovati inspekcijska tijela nadležna za provedbu kontrola usklađenosti u svakoj fazi stavljanja na tržište. Jedno nadležno tijelo trebalo bi biti zaduženo za kontakte i koordinaciju među svim imenovanim inspekcijskim tijelima.

([1]) SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća (SL L 157, 15.6.2011., str. 1.).

([3]) Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1333/2011 od 19. prosinca 2011. o utvrđivanju tržišnih standarda za banane, pravila za provjeru usklađenosti s tim tržišnim standardima i zahtjeva u pogledu obavješćivanja u sektoru banana (SL L 336, 20.12.2011., str. 23.).

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2429 od 17. kolovoza 2023. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu tržišnih standarda za sektor voća i povrća, određene prerađene proizvode od voća i povrća te sektor banana i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 1666/1999 i provedbenih uredaba Komisije (EU) br. 543/2011 i (EU) br. 1333/2011 (SL L 2023/2429, 3.11.2023, ELI link: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2429/oj).

(6) Budući da je poznavanje trgovaca i njihovih glavnih značajki neophodno za analizu koju provode države članice, potrebno je u svakoj državi članici uspostaviti bazu podataka trgovaca voćem i povrćem i bananama. Kako bi se obuhvatili svi akteri u lancu stavljanja na tržište te radi pravne sigurnosti, trebalo bi utvrditi detaljnu definiciju pojma „trgovac”.

(7) Kontrole usklađenosti trebalo bi provoditi uzorkovanjem, a posebnu pozornost trebalo bi posvetiti trgovcima za čiju je robu vjerojatnost neusklađenosti s tržišnim standardima najveća. Države članice trebale bi utvrditi pravila o prioritetnoj kontroli određenih kategorija trgovaca, uzimajući u obzir značajke nacionalnog tržišta. Radi transparentnosti ta bi pravila trebalo priopćiti Komisiji.

(8) Ako se kontrolama usklađenosti utvrde moguće prijevarne ili obmanjujuće prakse u pogledu tržišnih standarda, nadležna tijela trebala bi poduzeti odgovarajuće mjere u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) i razmjenjivati obavijesti o prijevarama u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1715 ([6]).

(9) Države članice trebale bi se pobrinuti da izvoz voća i povrća u treće zemlje bude u skladu s tržišnim standardima. Države članice trebale bi potvrditi usklađenost sa Ženevskim protokolom o standardizaciji svježeg voća i povrća te suhog i sušenog voća, sklopljenim u okviru Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE), te sa Shemom za primjenu međunarodnih standarda za voće i povrće Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD).

(10) Uvoz voća i povrća iz trećih zemalja trebao bi biti u skladu s tržišnim standardima ili jednakovrijednim standardima. Kontrole usklađenosti trebalo bi stoga provoditi prije nego što roba uđe na carinsko područje Unije, osim u slučaju malih partija koje inspekcijska tijela smatraju niskorizičnima. Trebalo bi utvrditi da u određenim trećim zemljama koje pruže zadovoljavajuća jamstva usklađenosti inspekcijska tijela tih trećih zemalja mogu provoditi predizvozne preglede. Kad se primjenjuje ta mogućnost, države članice trebale bi redovito provjeravati djelotvornost i kvalitetu predizvoznih pregleda koje provode inspekcijska tijela trećih zemalja.

(11) Na voće i povrće koje podliježe kontroli usklađenosti s tržišnim standardima trebala bi se primjenjivati ista vrsta kontrole u svim fazama stavljanja na tržište. U tu bi svrhu trebalo primjenjivati inspekcijske metode OECD-a, koje preporučuje i UNECE. Trebalo bi, međutim, utvrditi posebne postupke za kontrole u fazi prodaje na malo.

(12) Kako bi se osigurala usklađenost između tržišnih standarda i pripadajućih kontrola, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu i početi se primjenjivati istog dana kao Delegirana uredba (EU) 2023/2429.

(13) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora za zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda,

([5]) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

([6]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1715 od 30. rujna 2019. o utvrđivanju pravila za funkcioniranje sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole i njegovih sistemskih komponenata („Uredba o IMSOC-u”) (SL L 261, 14.10.2019., str. 37.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom Uredbom utvrđuju se pravila:

(a) o kontrolama usklađenosti s tržišnim standardima za sektore i proizvode iz članka 1. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 u svim fazama stavljanja na tržište; i

(b) o zahtjevima za obavješćivanje o neusklađenostima nakon provedenih kontrola usklađenosti.

POGLAVLJE II.

KONTROLE USKLAĐENOSTI S TRŽIŠNIM STANDARDIMA

ODJELJAK 1.

Opće odredbe

Članak 2.

Koordinacijska tijela i inspekcijska tijela

1. Svaka država članica imenuje:

(a) jedno nadležno tijelo zaduženo za koordinaciju i kontakte u područjima obuhvaćenim ovom Uredbom, dalje u tekstu „koordinacijsko tijelo”; i

(b) inspekcijsko tijelo ili tijela zadužena za primjenu ove Uredbe, dalje u tekstu „inspekcijska tijela”.

2. Koordinacijska tijela i inspekcijska tijela iz stavka 1. mogu biti javna ili privatna. Međutim, za njih su u svakom slučaju odgovorne države članice.

Države članice Komisiji priopćuju:

(a) naziv, poštansku adresu i e-adresu koordinacijskog tijela koje su imenovale u skladu sa stavkom 1. točkom (a);

(b) naziv, poštansku adresu i e-adresu inspekcijskih tijela koja su imenovale u skladu sa stavkom 1. točkom (b);

(c) točan opis područja djelovanja inspekcijskih tijela koja su imenovale.

3. Koordinacijsko tijelo može biti inspekcijsko ili bilo koje drugo tijelo imenovano u skladu sa stavkom 1.

4. Komisija na portalu Europa objavljuje popis koordinacijskih tijela koja su imenovale države članice.

Članak 3.

Baza podataka trgovaca

1. Države članice uspostavljaju bazu podataka o trgovcima koji posluju u sektorima i bave se proizvodima iz članka 1. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 (dalje u tekstu „baza podataka trgovaca”) u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.

Države članice za to mogu koristiti i bilo koju drugu bazu podataka ili više baza podataka koje su već uspostavljene u druge svrhe.

2. Za potrebe ove Uredbe „trgovac” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja:

(a) posjeduje proizvode iz članka 1. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 radi:

   i. izlaganja ili nuđenja na prodaju;

   ii. prodaje;

   iii. stavljanja na tržište na neki drugi način; ili

(b) stvarno obavlja bilo koju djelatnost iz točke (a) u vezi sa sektorima i proizvodima koji podliježu tržišnim standardima.

Djelatnosti iz prvog podstavka točke (a) obuhvaćaju:

(a) prodaju na daljinu bilo na internetu ili na drugi način;

(b) takve djelatnosti koje obavlja fizička ili pravna osoba za sebe ili u ime treće osobe;

(c) djelatnosti koje se obavljaju u Uniji i/ili izvozom u treće zemlje i/ili uvozom iz trećih zemalja.

3. Države članice određuju uvjete prema kojima se sljedeći trgovci uvrštavaju ili ne uvrštavaju u bazu podataka trgovaca:

(a) trgovci čije djelatnosti obuhvaćaju proizvode navedene u članku 3. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 ili proizvode koji su izuzeti od obveze usklađenosti s tržišnim standardima u skladu s člankom 5. te uredbe;

(b) fizičke ili pravne osobe čije su djelatnosti ograničene na prijevoz robe;

(c) trgovci čije su djelatnosti ograničene na prodaju u fazi prodaje na malo.

4. Ako se baza podataka trgovaca sastoji od više zasebnih elemenata, koordinacijsko tijelo osigurava da baza podataka, njezini elementi i njihovo ažuriranje budu ujednačeni.

5. Baza podataka trgovaca sadržava za svakog trgovca:

(a) registracijski broj, naziv i adresu te relevantne sektore u kojima posluje ili proizvode kojima se bavi iz stavka 1.;

(b) informacije potrebne za razvrstavanje u jednu od kategorija rizika iz članka 5. stavka 3., posebno njegovo mjesto u lancu stavljanja na tržište i informacije o važnosti poduzeća;

(c) informacije o nalazima prijašnjih kontrola svakog trgovca;

(d) sve ostale informacije koje se smatraju potrebnima za kontrole, kao što su informacije o postojanju sustava osiguranja kvalitete ili sustava samokontrola u pogledu usklađenosti s tržišnim standardima;

(e) podatak o tome je li trgovac ovlašten u skladu s člankom 4.

Države članice prema potrebi ažuriraju bazu podataka trgovaca, posebno uzimajući u obzir informacije prikupljene tijekom kontrola usklađenosti.

6. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., svi trgovci moraju biti registrirani i pružiti informacije koje države članice smatraju potrebnima za uspostavu i ažuriranje baze podataka trgovaca. Države članice utvrđuju uvjete prema kojima se u bazu podataka uvrštavaju trgovci koji nemaju poslovni nastan na njihovu državnom području, ali na njemu posluju.

Članak 4.

Ovlašteni trgovci

1. Države članice mogu, na njihov zahtjev i podložno davanju posebnih jamstava o usklađenosti s tržišnim standardima, u skladu s kontrolama usklađenosti iz članka 5. ovlastiti trgovce razvrstane u najnižu kategoriju rizika da:

(a) potpišu potvrdu o usklađenosti iz članka 7.;

(b) pri označivanju svakog pakiranja u fazi otpreme upotrebljavaju obrazac iz Priloga I. za svježe voće i povrće i banane proizvedene u Uniji; ili

(c) upotrebljavaju potvrdu o izuzeću iz Priloga II. za banane proizvedene u trećim zemljama.

Države članice mogu ovlaštenje iz prvog podstavka ograničiti na jedan ili dva sektora i proizvoda iz članka 1. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429.

Potvrda o izuzeću iz prvog podstavka točke (c) primjenjuje se na cijelo tržište Unije za banane istovarene u državi članici koja je odobrila izuzeće.

2. Ovlaštenje se izdaje za razdoblje od najmanje jedne godine.

3. Trgovci koji koriste mogućnost iz stavka 1. moraju:

(a) imati inspekcijsko osoblje koje je prošlo osposobljavanje ili ima relevantno iskustvo;

(b) imati odgovarajuću opremu za pripremu, pakiranje i kontrolu proizvoda;

(c) obvezati se da će provoditi kontrole usklađenosti robe koju otpremaju i voditi registar svih provedenih kontrola;

(d) omogućiti kontrole koordinacijskih tijela.

4. Ako ovlašteni trgovac više ne ispunjava uvjete ovlaštenja, država članica povlači odobrenje.

5. Države članice sastavljaju popis ovlaštenih trgovaca u kojem se navodi registracijski broj iz članka 3. stavka 5. prvog podstavka točke (a) te proizvodi i razdoblje za koje je izdano ovlaštenje. Države članice poduzimaju odgovarajuće korake za objavu tih informacija.

ODJELJAK 2.

Kontrole usklađenosti koje provode države članice

Članak 5.

Kontrole usklađenosti

1. Države članice osiguravaju da se kontrole usklađenosti provode selektivno, na temelju analize rizika, i s odgovarajućom učestalošću kako bi se osigurala usklađenost s tržišnim standardima utvrđenima u člancima 75. i 76. Uredbe (EU) br. 1308/2013 i u Delegiranoj uredbi (EU) 2023/2429 i utvrdile moguće prijevarne ili obmanjujuće prakse u vezi s njima.

Kriteriji za procjenu rizika mogu biti:

(a) postojanje potvrde o usklađenosti iz članka 7. ove Uredbe koju je izdalo nadležno tijelo;

(b) postojanje potvrde o usklađenosti koju je izdalo nadležno tijelo treće zemlje u kojoj su kontrole usklađenosti ovlaštene u skladu s člankom 8. ove Uredbe;

(c) vrsta proizvoda, razdoblje proizvodnje, cijena proizvoda, vremenske prilike, postupci pakiranja i rukovanja, uvjeti skladištenja, zemlja podrijetla, prijevozno sredstvo ili veličina partije;

(d) veličina trgovaca, njihov položaj u lancu stavljanja na tržište, količina ili vrijednost koju stavljaju na tržište, njihova paleta proizvoda, područje na koje isporučuju ili vrsta djelatnosti koju obavljaju, kao što su skladištenje, sortiranje, pakiranje ili prodaja;

(e) nalazi prijašnjih kontrola, uključujući broj i vrstu utvrđenih mana, uobičajena kvaliteta proizvoda stavljenih na tržište, razina korištene tehničke opreme;

(f) pouzdanost sustava osiguranja kvalitete ili sustava samokontrole trgovaca koji se odnose na usklađenost s tržišnim standardima;

(g) mjesto na kojem se provodi kontrola, posebno ako je to mjesto prvog ulaska na područje Unije ili mjesto na kojem se proizvodi pakiraju ili utovaruju;

(h) sve druge informacije koje bi mogle upućivati na rizik od neusklađenosti.

2. Potvrde o usklađenosti iz stavka 1. drugog podstavka točke (b) smatraju se čimbenikom koji smanjuje rizik od neusklađenosti.

3. Analiza rizika temelji se na informacijama iz baze podataka trgovaca iz članka 3., a države članice trgovce razvrstavaju u kategorije rizika na temelju takve analize rizika.

Države članice unaprijed utvrđuju:

(a) kriterije za procjenu rizika od neusklađenosti partija;

(b) minimalni udio trgovaca ili partija i/ili količina koji podliježe kontroli usklađenosti, na temelju analize rizika za svaku kategoriju rizika.

Za proizvode koji podliježu općem tržišnom standardu države članice mogu na temelju analize rizika odlučiti da neće provoditi selektivne kontrole.

4. Ako se kontrolama utvrde znatne nepravilnosti, države članice povećavaju učestalost kontrola u odnosu na predmetne trgovce, proizvode, podrijetlo proizvoda ili druge parametre.

5. Trgovci inspekcijskim tijelima pružaju sve informacije i opremu koje ta tijela smatraju potrebnima za organizaciju i provedbu kontrola usklađenosti.

Članak 6.

Prihvaćanje deklaracija od strane carinskog tijela

1. Carinsko tijelo može prihvatiti izvozne deklaracije i/ili deklaracije za puštanje u slobodan promet za proizvode koji podliježu posebnim tržišnim standardima samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) robi je priložena potvrda o usklađenosti iz članka 7. ili, u slučaju banana, potvrda o izuzeću iz Priloga II.; ili

(b) nadležno inspekcijsko tijelo obavijestilo je carinsko tijelo da je izdalo potvrdu o usklađenosti za predmetne partije; ili

(c) nadležno inspekcijsko tijelo obavijestilo je carinsko tijelo da nije izdalo potvrdu o usklađenosti za predmetne partije jer ih nije bilo potrebno provjeravati s obzirom na procjenu rizika iz članka 5. stavka 1.

Prihvaćanjem deklaracija iz prvog podstavka ne dovode se u pitanje kontrole usklađenosti koje država članica može provesti u skladu s člankom 5.

2. Države članice mogu primjenjivati stavak 1. i na proizvode koji podliježu općem tržišnom standardu utvrđenom u dijelu A Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2023/2429 i proizvode iz članka 5. stavka 1. točke (a) podtočke i. te delegirane uredbe ako predmetna država članica to smatra potrebnim s obzirom na analizu rizika iz članka 5. stavka 1. ove Uredbe.

Članak 7.

Potvrda o usklađenosti i potvrda o izuzeću

1. Potvrde o usklađenosti za svježe voće i povrće ili banane koji podliježu tržišnim standardima i potvrde o izuzeću za banane može izdati nadležno tijelo.

Potvrda o usklađenosti izdaje se kako bi se potvrdilo da su predmetni proizvodi u skladu s relevantnim tržišnim standardom. Potvrda o usklađenosti koju koriste nadležna tijela u Uniji utvrđena je u Prilogu III.

Umjesto potvrda o usklađenosti koje izdaju nadležna tijela Unije, treće zemlje iz članka 8. stavka 2. mogu za svježe voće i povrće koristiti vlastite potvrde o usklađenosti pod uvjetom da sadržavaju barem jednakovrijedne informacije kao potvrda Unije. Komisija na portalu Europa objavljuje obrasce takvih potvrda trećih zemalja.

2. Nadležno tijelo može izdati potvrdu o izuzeću kojom se potvrđuje da je dotični ovlašteni trgovac sposoban zajamčiti usklađenost uvezenih banana s relevantnim tržišnim standardom. Potvrda o izuzeću utvrđena je u Prilogu II.

3. Nadležno tijelo potvrdu može izdati u papirnatom obliku sa svojim pečatom ili u provjerenom elektroničkom obliku. Potpisuju je vlastoručnim ili elektroničkim potpisom osobe ili osoba koje je za to ovlastilo nadležno tijelo. Isto tako, potvrdu o usklađenosti mogu vlastoručnim ili elektroničkim potpisom potpisati i trgovci ovlašteni u skladu s člankom 4.

4. Potvrda se izdaje na barem jednom službenom jeziku Unije.

5. Svaka potvrda mora imati serijski broj koji služi za identifikaciju. Nadležno tijelo zadržava primjerak svake izdane potvrde.

ODJELJAK 3.

Kontrole usklađenosti koje provode treće zemlje

Članak 8.

Odobravanje kontrola usklađenosti koje provode treće zemlje prije uvoza u Uniju

1. U zahtjevu treće zemlje za ovlaštenje iz članka 9. stavka 1. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 navodi se službeno tijelo u trećoj zemlji pod čijom se odgovornošću provode kontrole usklađenosti s tržišnim standardima utvrđenima u toj delegiranoj uredbi. To je tijelo zaduženo za kontakte s Komisijom. U zahtjevu za ovlaštenje navode se i informacije potrebne za procjenu zahtjeva iz članka 9. stavka 4. te delegirane uredbe.

2. Treće zemlje u kojima su kontrole usklađenosti odobrene u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 9. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 i ovom članku i predmetni proizvodi utvrđeni su u Prilogu IV. ovoj Uredbi. Pri svakom novom ovlaštenju Komisija ažurira taj prilog u skladu s člankom 91. prvim stavkom točkom (f) Uredbe (EU) br. 1308/2013.

3. Komisija na portalu Europa objavljuje podatke o predmetnim službenim tijelima i inspekcijskim tijelima.

Članak 9.

Suspenzija ovlaštenja za kontrole usklađenosti

Komisija može suspendirati ovlaštenje za kontrole usklađenosti koje provode treće zemlje ako se u znatnom broju partija i/ili količina ustanovi da roba ne odgovara informacijama u potvrdama o usklađenosti koje su izdala inspekcijska tijela treće zemlje. U slučaju suspenzije ovlaštenja Komisija ažurira Prilog IV. u skladu s člankom 91. prvim stavkom točkom (f) Uredbe (EU) br. 1308/2013.

ODJELJAK 4.

Inspekcijske metode

Članak 10.

Inspekcijske metode i pravila o nalazima neusklađenosti

1. Kontrole usklađenosti propisane ovom Uredbom, osim onih koje se provode na mjestu prodaje na malo krajnjem potrošaču, provode se u skladu s inspekcijskim metodama utvrđenim u Prilogu V., osim ako je drukčije propisano ovom Uredbom ili Delegiranom uredbom (EU) 2023/2429.

Države članice utvrđuju posebne postupke za kontrolu usklađenosti na mjestu prodaje na malo krajnjem potrošaču.

2. Ako inspekcijsko tijelo ustanovi da roba odgovara tržišnim standardima, može izdati potvrdu o usklađenosti iz Priloga III. u skladu s člankom 7.

3. Ako inspekcijsko tijelo ustanovi da roba ne odgovara tržišnim standardima, izdaje nalaz o neusklađenosti i upućuje ga trgovcu ili njegovim predstavnicima. Roba za koju je izdan nalaz o neusklađenosti ne smije se premjestiti bez ovlaštenja inspekcijskog tijela koje je izdalo nalaz. To ovlaštenje može biti podložno uvjetima koje utvrdi inspekcijsko tijelo.

Trgovci mogu odlučiti da će robu ili dio robe uskladiti sa standardom. Tako usklađena roba ne smije se staviti na tržište prije nego što se inspekcijsko tijelo na primjeren način uvjeri da je roba stvarno usklađena. Inspekcijsko tijelo, kad je to primjenjivo, izdaje potvrdu o usklađenosti iz Priloga III. za partiju ili njezin dio tek nakon što se roba uskladi.

Ako inspekcijsko tijelo prihvati zahtjev trgovca da se roba uskladi sa standardom u državi članici različitoj od one u kojoj je provedena kontrola kojom je ustanovljena neusklađenost, trgovac o neusklađenoj partiji obavješćuje inspekcijsko tijelo države članice odredišta. Država članica koja je izdala nalaz o neusklađenosti šalje presliku tog nalaza državi članici odredišta neusklađene partije i drugim dotičnim državama članicama.

Ako se roba ne može uskladiti, a nije namijenjena industrijskoj preradi ni upotrebi kao hrana za životinje ili u druge neprehrambene svrhe, inspekcijsko tijelo može, prema potrebi, zatražiti od trgovaca da poduzmu odgovarajuće mjere kako se predmetni proizvodi ne bi stavili na tržište.

Trgovci inspekcijskim tijelima dostavljaju sve informacije koje države članice smatraju potrebnima za primjenu ovog stavka.

4. Ako se kontrolama usklađenosti koje su propisane ovom Uredbom utvrde moguće prijevarne ili obmanjujuće prakse u pogledu tržišnih standarda, nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 i razmjenjuju obavijesti o prijevarama u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1715.

ODJELJAK 5.

Obavješćivanje

Članak 11.

Obavješćivanje

1. Država članica u kojoj je ustanovljeno da pošiljka iz druge države članice nije u skladu s tržišnim standardima zbog nedostataka ili kvarenja koji su se mogli ustanoviti u trenutku pakiranja o tome odmah obavješćuje države članice na koje bi se to moglo odnositi, uključujući onu u kojoj je roba pakirana.

2. Država članica u kojoj partija robe iz treće zemlje nije odobrena za puštanje u slobodan promet zato što nije usklađena s tržišnim standardima o tome odmah obavješćuje države članice na koje bi se to moglo odnositi i dotičnu treću zemlju, ako je navedena u Prilogu IV.

3. Država članica Komisiji i ostalim državama članicama dostavlja sažetak rezultata inspekcija u svim fazama stavljanja na tržite provedenih u pojedinoj godini do 30. lipnja sljedeće godine. Kad je riječ o uvozu iz trećih zemalja navedenih u Prilogu IV., ta obavijest uključuje broj partija robe za koje je tijekom prethodne godine odbijeno ovlaštenje za puštanje u slobodan promet zbog neusklađenosti s tržišnim standardom.

4. Obavijesti Komisiji iz stavka 3. dostavljaju se u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/1183 ([7]).

POGLAVLJE III.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. kolovoza 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

([7]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1183 od 20. travnja 2017. o dopuni uredaba (EU) br. 1307/2013 i (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu dostavljanja informacija i dokumenata Komisiji (SL L 171, 4.7.2017., str. 100.).

PRILOG I.

Obrazac iz članka 4. stavka 1. prvog podstavka točke (b)

		Tržišni standard Europske unije za svježe voće i povrće i banane Broj (ovlaštenog trgovca) (Država članica)

PRILOG II.

Potvrda o izuzeću od kontrole usklađenosti s tržišnim standardima za banane iz članka 4. stavka 1. prvog podstavka točke (c) i članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (a)

Ovlašteni trgovac na kojeg se primjenjuje izuzeće (ime, poduzeće, adresa)

……

……

Registracijski broj koji je izdala nadležna inspekcijska služba ili tijelo:

……

Nadležna služba ili tijelo (naziv, adresa):

……

Datum izdavanja potvrde:

……

Rok važenja potvrde:

……

Potpis i/ili službeni pečat nadležne službe ili tijela:

……

PRILOG III.

Potvrda o usklađenosti iz članka 7. stavka 1. i članka 10. stavaka 2. i 3. za proizvode koji moraju odgovarati tržišnim standardima Europske unije

<table>
<tr><td colspan="2">1. Trgovac</td><td colspan="3">Potvrda o usklađenosti s tržišnim standardima Europske unije za svježe voće i povrće i banane
br. ……
(Ovu potvrdu upotrebljavaju isključivo inspekcijska tijela)</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">2. Pakiratelj naveden na pakiranju (ako je različit od trgovca)</td><td colspan="3">3. Inspekcijsko tijelo</td></tr>
<tr><td>4. Mjesto inspekcije/zemlja podrijetla (1)</td><td colspan="2">5. Regija ili zemlja odredišta</td></tr>
<tr><td colspan="2">6. Identifikacijska oznaka prijevoznog sredstva</td><td colspan="3">7.
☐ unutarnji promet
☐ uvoz
☐ izvoz
(Za banane odnosi se na kontrole na odredištu, prema potrebi)</td></tr>
<tr><td>8. Pakiranja (broj i vrsta)
–
–</td><td>9. Vrsta proizvoda (sorta ako je utvrđena standardom)</td><td>10. Razred kvalitete</td><td colspan="2">11. Ukupna neto masa u kg</td></tr>
<tr><td colspan="5">12. U trenutku izdavanja ove potvrde navedena pošiljka u skladu je s važećim tržišnim standardima Europske unije.
……
……
Predviđena carinarnica …… Mjesto i datum izdavanja ……
Važi do (datum):
……
……
Potpisnik (ime velikim tiskanim slovima):
Potpis …… Pečat nadležnog tijela ……</td></tr>
<tr><td colspan="5">13. Napomene</td></tr>
<tr><td colspan="5">(1) Ako se roba ponovno izvozi, u rubrici 9. treba navesti podrijetlo.</td></tr>
</table>

PRILOG IV.

Treće zemlje u kojima su odobrene kontrole usklađenosti u skladu s člankom 9. Delegirane uredbe (EU) 2023/2429 i predmetni proizvodi iz članka 8. ove Uredbe

Zemlja	Proizvodi
Švicarska	Svježe voće i povrće
Maroko	Svježe voće i povrće
Južna Afrika	Svježe voće i povrće
Izrael ([1])	Svježe voće i povrće
Indija	Svježe voće i povrće
Novi Zeland	Jabuke, kruške i kivi
Senegal	Svježe voće i povrće
Kenija	Svježe voće i povrće
Turska	Svježe voće i povrće
Ujedinjena Kraljevina: — Velika Britanija — Sjeverna Irska ([2])	Svježe voće i povrće

([1]) Odobrenje Komisije daje se za voće i povrće podrijetlom iz Države Izraela, isključujući područja koja su pod izraelskom upravom od lipnja 1967., tj. Golansku visoravan, pojas Gaze, istočni Jeruzalem i ostatak Zapadne obale.

([2]) U skladu s člankom 6. stavkom 3. i člankom 7. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te člankom 5. stavkom 4. i člankom 13. stavkom 1. Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj tom sporazumu u vezi s Prilogom 2. tom protokolu, za potrebe ove Uredbe upućivanja na države članice uključuju Ujedinjenu Kraljevinu u vezi sa Sjevernom Irskom. Međutim u skladu s člankom 7. stavkom 3. tog protokola, u pogledu priznavanja u jednoj državi članici tehničkih propisa, ocjena, registracija, potvrda, odobrenja i ovlaštenja koje su izdala ili provela tijela druge države članice ili tijelo s poslovnim nastanom u nekoj drugoj državi članici, upućivanja na države članice u odredbama prava Unije koje se primjenjuju na temelju tog protokola ne tumače se tako da uključuju Ujedinjenu Kraljevinu u vezi sa Sjevernom Irskom u pogledu tehničkih propisa, ocjena, registracija, potvrda, odobrenja i ovlaštenja koje su izdala ili provela tijela Ujedinjene Kraljevine ili tijela s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini.

PRILOG V.

Inspekcijske metode iz članka 10. stavka 1.

Sljedeće inspekcijske metode temelje se na odredbama priručnika za provedbu kontrole kvalitete svježeg voća i povrća koji je donesen u okviru Sheme za primjenu međunarodnih standarda za voće i povrće OECD-a.

1. DEFINICIJE

1.1. **Pakiranje**

Pojedinačno pakirani dio partije sa sadržajem. Pakiranjem se olakšava rukovanje i prijevoz određenog broja prodajnih pakiranja ili proizvoda u rasutom stanju ili složenih proizvoda kako bi se izbjegla oštećenja zbog fizičkog rukovanja i prijevoza. Pakiranje može biti i prodajno pakiranje. Spremnici za prijevoz cestom, željeznicom, brodom i zrakom ne smatraju se pakiranjima.

1.2. **Prodajno pakiranje**

Pojedinačno pakirani dio partije sa sadržajem. Upakirano prodajno pakiranje predstavlja prodajnu jedinicu za krajnjeg korisnika ili potrošača na mjestu kupnje.

1.3. **Pretpakiranja**

Pretpakiranja su prodajna pakiranja kod kojih ambalaža potpuno obavija prehrambeni proizvod ili samo djelomično, ali na takav način da se sadržaj ne može mijenjati bez otvaranja ili promjene ambalaže. Zaštitne folije koje prekrivaju pojedinačni plod ne smatraju se pretpakiranjem.

1.4. **Pošiljka**

Količina proizvoda namijenjena prodaji od strane određenog trgovca ustanovljena u vrijeme inspekcije i navedena u popratnom dokumentu. Pošiljka se može sastojati od jedne ili više vrsta proizvoda; može sadržavati jednu ili više partija svježeg, suhog ili sušenog voća i povrća.

1.5. **Partija**

Količina proizvoda koja, u vrijeme inspekcije na jednom mjestu, ima slične karakteristike s obzirom na:

— pakiratelja i/ili otprematelja,

— zemlju podrijetla,

— vrstu proizvoda,

— klasu proizvoda,

— veličinu (ako se proizvod sortira po veličini),

— sortu ili komercijalni tip (u skladu s odgovarajućim odredbama pojedinog standarda),

— vrstu ambalaže i prezentiranje.

Međutim, ako je pri kontroli usklađenosti pošiljke kako je definirana u točki 1.4. teško razlikovati partije i/ili nije moguće prezentiranje pojedinačnih partija, sve partije određene pošiljke mogu se tretirati kao jedna partija ako su slične s obzirom na vrstu proizvoda, otprematelja, zemlju podrijetla, klasu i sortu ili komercijalni tip, ako je tako predviđeno odgovarajućim tržišnim standardom.

1.6. **Uzorkovanje**

Zbirni uzorci privremeno izuzeti iz partije u okviru kontrole usklađenosti.

1.7. **Primarni uzorak**

Pakiranje nasumično uzeto iz partije u slučaju pakiranog proizvoda ili, u slučaju proizvoda u rasutom stanju (izravno utovarenih u prijevozno sredstvo ili njegov odjeljak), količina proizvoda nasumično uzeta s određenog mjesta u partiji.

1.8. **Skupni uzorak**

Nekoliko primarnih uzoraka za koje se pretpostavlja da su reprezentativni za partiju tako da je njihova ukupna količina dovoljna za procjenu te partije u odnosu na sve kriterije.

1.9. **Sekundarni uzorak**

Jednaka količina proizvoda nasumično uzeta iz primarnog uzorka.

U slučaju pakiranih orašastih plodova sekundarni uzorak mora imati masu između 300 g i 1 kg. Ako se primarni uzorak sastoji od pakiranja koja sadržavaju prodajna pakiranja, sekundarni uzorak mora se sastojati od jednog ili više prodajnih pakiranja čija je ukupna masa najmanje 300 g.

U slučaju drugih pakiranih proizvoda sekundarni uzorak sastoji se od 30 jedinica ako je neto masa pakiranja 25 kg ili manja i pakiranje ne sadržava prodajna pakiranja. U određenim slučajevima to znači da se mora provjeriti cijeli sadržaj pakiranja ako primarni uzorak ne sadržava više od 30 jedinica.

1.10. **Miješani uzorak (samo suhi i osušeni proizvodi)**

Miješani uzorak je uzorak mase od najmanje 3 kg koji se sastoji od mješavine svih sekundarnih uzoraka uzetih iz skupnoga uzorka. Proizvodi u miješanom uzorku moraju biti ravnomjerno izmiješani.

1.11. **Reducirani uzorak**

Nasumično uzeta količina proizvoda iz skupnog uzorka ili miješanog uzorka čija je veličina ograničena na minimalnu potrebnu količinu, ali dovoljna za procjenu usklađenosti s određenim pojedinačnim kriterijima.

Ako bi se inspekcijskom metodom proizvodi uništili, veličina reduciranog uzorka ne smije premašiti 10 % skupnog uzorka ili, kod orašastih plodova u ljusci, 100 orašastih plodova uzetih iz miješanog uzorka. U slučaju malih suhih ili osušenih proizvoda (tj. ako 100 g sadržava više od 100 jedinica) reducirani uzorak ne smije biti veći od 300 g.

Za procjenu usklađenosti s kriterijima u pogledu stupnja razvijenosti i/ili zrelosti uzorak se sastavlja prema objektivnim metodama opisanima u Priručniku o objektivnim testovima za utvrđivanje kakvoće voća i povrća te suhih i osušenih proizvoda.

Nekoliko reduciranih uzoraka smije se uzeti iz skupnog ili miješanog uzorka kako bi se provjerila usklađenost partije u odnosu na različite kriterija.

2. PROVEDBA KONTROLA USKLAĐENOSTI

2.1. **Opća napomena**

Kontrola usklađenosti provodi se procjenom nasumično uzetih uzoraka s različitih mjesta partije koja se provjerava. Polazi se od pretpostavke da je kvaliteta uzoraka u načelu reprezentativna za kvalitetu partije.

2.2. **Mjesto kontrole**

Kontrola usklađenosti može se provoditi u vrijeme pakiranja, na mjestu otpreme, za vrijeme prijevoza, na odredištu, u fazi veleprodaje i prodaje na malo.

Ako kontrolno tijelo kontrolu usklađenosti ne provodi u vlastitim prostorima, posjednik je dužan osigurati opremu koja omogućuje provedbu te kontrole.

2.3. **Identificiranje partija i/ili dobivanje općeg dojma o pošiljci**

Identificiranje partija provodi se na temelju njihovih oznaka ili drugih kriterija, kao što su oznake utvrđene u Direktivi Vijeća 2011/91/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). Ako se pošiljka sastoji od više partija, potrebno je da inspektor stekne opći dojam o pošiljci na temelju popratnih dokumenata ili deklaracija za tu pošiljku. Inspektor potom utvrđuje u kojoj su mjeri prezentirane partije u skladu s informacijama u tim dokumentima.

([1]) Direktiva 2011/91/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o oznakama ili znakovima za određivanje serije u koju pripada hrana (SL L 334, 16.12.2011., str. 1.).

Ako se proizvodi moraju utovariti ili su već utovareni na neko prijevozno sredstvo, za identifikaciju pošiljke služi registracijski broj vozila.

2.4. **Prezentiranje proizvoda**

Inspektor odlučuje koja se pakiranja moraju provjeriti. Gospodarski subjekt prezentira proizvod, što uključuje prezentiranje skupnog uzorka i pružanje svih informacija potrebnih za identifikaciju pošiljke ili partije.

Ako se zahtijevaju reducirani ili sekundarni uzorci, inspektor određuje koji će se uzorci uzeti iz skupnog uzorka.

2.5. **Fizička kontrola**

— Procjena ambalaže i prezentiranja:

Ambalaža, uključujući i materijal koji se koristi unutar pakiranja, ispituje se na prikladnost i čistoću u skladu s odredbama odgovarajućeg tržišnog standarda. To se radi na temelju primarnih uzoraka za pakirane proizvode, a u svim ostalim slučajevima na temelju prijevoznog sredstva. Ako su dopuštene samo određene vrste ambalaže ili prezentiranja, inspektor provjerava jesu li one upotrijebljene.

— Kontrola oznaka:

Inspektor provjerava jesu li oznake proizvoda u skladu s relevantnim tržišnim standardom. To obuhvaća kontrolu točnosti oznake i/ili opsega potrebnih izmjena.

U slučaju pakiranih proizvoda kontrola se provodi na temelju primarnih uzoraka, a u svim ostalim slučajevima na temelju dokumenata pričvršćenih na paletu ili prijevozno sredstvo.

Voće i povrće pojedinačno umotano u plastičnu foliju ne smatra se pretpakiranim prehrambenim proizvodima u smislu Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) i nije nužno da se označi u skladu s tržišnim standardima. U takvim slučajevima plastični omot može se smatrati jednostavnom zaštitom za osjetljive proizvode.

— Kontrola usklađenosti proizvoda:

Inspektor određuje veličinu skupnog uzorka na način da se može procijeniti partija. Inspektor nasumično odabire pakiranja koja će se pregledati ili, u slučaju proizvoda u rasutom stanju, mjesta u partiji na kojima će se uzeti pojedinačni uzorci.

Uzimanje uzoraka ne smije štetno utjecati na kvalitetu proizvoda.

Oštećena pakiranja ne smiju se koristiti kao dio skupnog uzorka. Ona se izdvajaju te mogu prema potrebi biti predmet zasebnog ispitivanja i izvješća.

Ako se partija proglasi nezadovoljavajućom ili se mora ispitati rizik od neusklađenosti proizvoda s tržišnim standardom, skupni uzorak sadržava sljedeće minimalne količine:

Pakirani proizvodi	
Broj pakiranja u partiji	Broj pakiranja koji se uzima (primarni uzorci)
Do 100	5
Od 101 do 300	7

([2]) Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.).

Od 301 do 500	9
Od 501 do 1 000	10
Više od 1 000	15 (najmanje)

Proizvodi u rasutom stanju (izravno utovareni u prijevozno sredstvo ili njegov odjeljak)	
Količina partije u kg ili broj svežnjeva u partiji	Količina primarnog uzorka u kg ili broj svežnjeva
Do 200	10
Od 201 do 500	20
Od 501 do 1 000	30
Od 1 001 do 5 000	60
Više od 5 000	100 (najmanje)

U slučaju krupnog voća i povrća (više od 2 kg po jedinici) primarni uzorci moraju se sastojati od najmanje pet jedinica. U slučaju partija koje se sastoje od manje od 5 pakiranja ili imaju masu manju od 10 kg kontrola obuhvaća cijelu partiju.

Ako inspektor nakon inspekcije ustanovi da nije moguće donijeti odluku, provodi se još jedna fizička kontrola, a kao ukupni rezultat navodi se prosjek dviju kontrola.

2.6. **Kontrola proizvoda**

U slučaju pakiranih proizvoda za kontrolu općeg izgleda proizvoda, prezentiranja, čistoće pakiranja i označivanja koriste se primarni uzorci. U svim drugim slučajevima te se kontrole provode na temelju partije ili prijevoznog sredstva.

Za kontrolu usklađenosti proizvod se u cijelosti vadi iz ambalaže. Inspektor smije od toga odustati samo ako se uzorkovanje temelji na miješanim uzorcima.

Kontrola ujednačenosti, minimalnih zahtjeva, razreda kvalitete i veličine provodi se na temelju skupnog uzorka ili na temelju miješanog uzorka, uzimajući u obzir brošure s objašnjenjima objavljene u okviru Sheme za primjenu međunarodnih standarda za voće i povrće OECD-a.

Kad se ustanove nedostaci, inspektor utvrđuje postotak proizvoda koji nije u skladu sa standardom, u odnosu na broj ili masu proizvoda.

Vanjski nedostaci provjeravaju se na temelju skupnog ili miješanog uzorka. Određeni kriteriji u pogledu stupnja razvijenosti i/ili zrelosti ili postojanja ili nepostojanja unutarnjih nedostataka mogu se provjeriti na temelju reduciranih uzoraka. Kontrola na temelju reduciranog uzorka primjenjuje se posebno na kontrole kojima se uništava trgovinska vrijednost proizvoda.

Kriteriji u pogledu stupnja razvijenosti i/ili zrelosti provjeravaju se primjenom instrumenata i metoda koji su za to utvrđeni u odgovarajućem tržišnom standardu ili u skladu s Priručnikom o objektivnim testovima za utvrđivanje kakvoće voća i povrća te suhih i osušenih proizvoda.

2.7. **Izvješća o rezultatima kontrole**

Dokumenti iz članka 7. izdaju se prema potrebi.

Ako se ustanove nedostaci koji dovode do neusklađenosti, o tim se nedostacima i utvrđenom postotku te razlozima neusklađenosti moraju obavijestiti trgovac ili njegov predstavnik. Ako se proizvod može uskladiti sa standardom promjenom oznaka, to se mora priopćiti trgovcu ili njegovu predstavniku.

Ako su u proizvodu utvrđeni nedostaci, navodi se postotak za koji je utvrđeno da ne odgovara standardu.

2.8. **Smanjenje vrijednosti zbog kontrole usklađenosti**

Nakon kontrole usklađenosti skupni ili miješani uzorak stavlja se na raspolaganje gospodarskom subjektu ili njegovu predstavniku.

Inspekcijsko tijelo nije dužno vratiti dijelove skupnog ili miješanog uzorka koji su uništeni tijekom kontrola usklađenosti.